

**Chương trình
Australia hỗ trợ cải cách kinh tế Việt Nam (AUS4REFORM)**

ĐIỀU KHOẢN THAM CHIẾU

Chuyên gia tư vấn hỗ trợ thực hiện Báo cáo “Nhận diện kết quả, vấn đề và kiến nghị cải cách môi trường kinh doanh”.

1. Tổng quan về Chương trình AUS4REFORM

Chương trình Australia hỗ trợ cải cách kinh tế Việt Nam (AUS4REFORM) được xây dựng nhằm hỗ trợ Việt Nam nâng cao năng suất và năng lực cạnh tranh. Chương trình hỗ trợ cải thiện chất lượng chính sách, pháp luật, thể chế thông qua quá trình tư vấn, tham vấn và được củng cố bằng các cơ sở bằng chứng qua nghiên cứu thực tiễn và kinh nghiệm quốc tế, đặc biệt kinh nghiệm từ Australia.

Đến cuối năm 2020, các kết quả cụ thể mà Chương trình sẽ đóng góp gồm:

- a. Tạo lập một môi trường đầu tư kinh doanh thuận lợi nhằm thực hiện mục tiêu có ít nhất một triệu doanh nghiệp vào năm 2020.
- b. Nâng cao hiệu quả và tính cạnh tranh, minh bạch của thị trường sản phẩm và thị trường các yếu tố sản xuất.
- c. Thể chế cạnh tranh mạnh hơn với việc sửa đổi luật cạnh tranh, cơ cấu lại cơ quan cạnh tranh và cơ chế thực thi pháp luật cạnh tranh.
- d. Bằng chứng về tác động của những nỗ lực thúc đẩy cơ cấu nông thôn.
- e. Nâng cao nhận thức về trao quyền kinh tế của phụ nữ.

Chương trình sẽ giúp Chính phủ Việt Nam đạt được các mục tiêu thông qua bốn cấu phần mục tiêu sau:

- a. Tạo lập thị trường cạnh tranh, minh bạch và cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh
- b. Tăng cường các thể chế cạnh tranh và bảo vệ người tiêu dùng
- c. Tạo điều kiện thuận lợi cho tái cơ cấu nông thôn
- d. Tăng cường tiếng nói của doanh nghiệp và phụ nữ trong môi trường đầu tư và tái cơ cấu kinh tế
- e. và một Quỹ linh hoạt hỗ trợ sáng kiến cải cách

2. Bối cảnh thực hiện nghiên cứu

Cải cách cải thiện môi trường kinh doanh là mục tiêu ưu tiên của Chính phủ nhằm tạo lập môi trường kinh doanh thân thiện, bình đẳng cho doanh nghiệp, thúc đẩy đổi mới sáng tạo, qua đó góp phần thúc đẩy tăng trưởng và thịnh vượng cho nền kinh tế. Từ năm 2014, Chính phủ liên tục ban hành hàng năm Nghị quyết về cải thiện môi trường kinh doanh, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia (cụ thể là Nghị quyết số 19 các năm 2014-2018; Nghị quyết số 02 ban hành ngày 01 tháng 01 các năm 2019 và 2020). Nghị quyết số 02 được ban hành ngày đầu tiên trong năm thể hiện mức độ ưu tiên cải cách của Chính phủ hướng tới tạo môi trường kinh doanh thuận lợi cho doanh nghiệp, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế.

Những năm qua, Chính phủ đã có nhiều hành động chính sách như cắt giảm điều kiện kinh doanh, đổi mới hoạt động quản lý chuyên ngành, cải cách thủ tục hành chính, đẩy mạnh dịch vụ công trực tuyến, triển khai rộng rãi hình thức thanh toán không dùng tiền mặt và kết hợp các giải pháp cắt giảm chi phí cho doanh nghiệp. Với những chỉ đạo thường xuyên của Chính phủ và nỗ lực của các bộ, ngành, địa phương, một số cải cách đã hiện thực hóa, đi vào cuộc sống và tác động tích cực tới môi trường kinh doanh, thúc đẩy doanh nghiệp tăng trưởng và phát triển bền vững. Theo đánh giá của Ngân hàng thế giới, điểm số môi trường kinh doanh Doing Business (thể hiện chất lượng môi trường kinh doanh) của nước ta liên tục cải thiện trong những năm gần đây. Cụ thể là: năm 2015, chỉ số môi trường kinh doanh của Việt Nam đạt 61,1 điểm; 2016 là 63,83; năm 2017 là 67,93; năm 2018 đạt 68,36 và năm 2019 đạt 69,8 điểm. Kết quả này cũng phù hợp với cảm nhận của doanh nghiệp thông qua khảo sát Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh PCI (của Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam) với điểm số tăng qua các năm ở hầu hết các tỉnh; đồng thời cũng tương ứng với đánh giá, xếp hạng tích cực của các tổ chức quốc tế uy tín (như Năng lực cạnh tranh 4.0, Năng lực cạnh tranh du lịch của Diễn đàn kinh tế thế giới; Đổi mới sáng tạo toàn cầu của Tổ chức sở hữu trí tuệ thế giới; Hiệu quả logistics của Ngân hàng thế giới; Chính phủ điện tử của Liên hợp quốc;...).

Mặc dù đã đạt được một số kết quả tích cực về tạo lập môi trường kinh doanh thuận lợi, hỗ trợ và khuyến khích doanh nghiệp sáng tạo và phát triển, song môi trường kinh doanh ở Việt Nam có chi phí còn cao, tiềm ẩn nhiều rủi ro (nhất là rủi ro chính sách và rủi ro thực thi); kết quả cải cách đạt được còn xa so với mục tiêu của Chính phủ và kỳ vọng của cộng đồng doanh nghiệp. Rào cản về điều kiện kinh doanh (cả về quy định và thực thi như nhiều quy định không cần thiết, không hợp lý, không rõ ràng, can thiệp sâu vào hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp, tạo cơ hội tùy ý cho cán bộ thực thi,... vẫn còn khá phổ biến); cải cách thủ tục hành chính chậm chuyển biến; ứng dụng dịch vụ công trực tuyến chưa thực chất;

đổi mới quản lý, kiểm tra chuyên ngành mới chỉ thực hiện trong một số rất ít lĩnh vực; áp dụng thanh toán không dùng tiền mặt đối với hoạt động cung cấp dịch vụ công chưa rộng rãi; thiếu giám sát trong việc thực thi các quy định, dẫn tới những hành vi gây phiền hà, làm khó cho doanh nghiệp;...

Trong bối cảnh đó, việc thực hiện nghiên cứu nhằm đánh giá đúng mức độ cải cách đạt được; nhận diện vấn đề, điểm nghẽn của môi trường kinh doanh; từ đó đề xuất các kiến nghị chính sách là cần thiết và có ý nghĩa tích cực đối với cải cách nền kinh tế. Do vậy, trong khuôn khổ Chương trình Australia hỗ trợ cải cách kinh tế Việt Nam, Viện Nghiên cứu quản lý kinh tế Trung ương đề xuất thực hiện nghiên cứu “**Nhận diện kết quả, vấn đề và kiến nghị cải cách môi trường kinh doanh**”.

3. Mục tiêu

Mục tiêu tổng quát: Đánh giá hiệu quả cải cách môi trường kinh doanh và tác động tới năng lực cạnh tranh của doanh nghiệp, từ đó là năng lực cạnh tranh của nền kinh tế.

Mục tiêu cụ thể:

- Đánh giá cụ thể về mức độ đạt được trong cải cách môi trường kinh doanh 2017-2020;
 - Nhận diện những điểm nghẽn về môi trường kinh doanh, ảnh hưởng tới chi phí, quyết định đầu tư và phát triển của doanh nghiệp, cũng như tác động tới tâm lý kinh doanh của doanh nghiệp;
 - Đề xuất các giải pháp chính sách (cả quy định và thực thi) nhằm tạo lập môi trường kinh doanh thuận lợi, bình đẳng, giảm chi phí và rủi ro cho doanh nghiệp; đồng thời đổi mới phương thức quản lý nhà nước đối với doanh nghiệp theo thông lệ quốc tế, hiện đại và hiệu quả hơn.
- Kết quả chính của hoạt động nghiên cứu này là các báo cáo trình Chính phủ về kết quả cải cách, những rào cản về môi trường kinh doanh và kiến nghị, đề xuất; và các chỉ đạo của Chính phủ về các giải pháp cải thiện môi trường kinh doanh, cắt giảm chi phí cho doanh nghiệp.

- Hỗ trợ của Chương trình Aus4Reform sẽ giúp: (i) củng cố về các cơ sở bằng chứng đối với các vấn đề trên và (ii) tăng cường việc đối thoại chính sách công về cải thiện môi trường đầu tư, kinh doanh thông thoáng, hỗ trợ doanh nghiệp phát triển; qua đó nâng cao năng suất lao động và năng lực cạnh tranh của nền kinh tế.

3. Phương pháp thực hiện:

Tuyển dụng bốn (04) chuyên gia tư vấn trong nước thực hiện nghiên cứu, đánh giá môi trường kinh doanh và năng lực cạnh tranh Việt Nam theo các nội dung cụ thể sau đây:

- Chuyên gia tư vấn 1 - Trưởng nhóm: thực hiện báo cáo tổng hợp “Nhận diện kết quả, vấn đề và kiến nghị cải cách môi trường kinh doanh”.
- Chuyên gia tư vấn 2: thực hiện báo cáo chuyên đề “Môi trường kinh doanh và năng lực cạnh tranh của Việt Nam năm 2020: Thực trạng và khuyến nghị”.
- Chuyên gia tư vấn 3: thực hiện báo cáo chuyên đề “Xác định những bất cập, chồng chéo trong các quy định của pháp luật và đề xuất, khuyến nghị”.
- Chuyên gia tư vấn 4: thực hiện báo cáo chuyên đề “Tác động của dịch Covid-19 đến hoạt động sản xuất kinh doanh và khuyến nghị chính sách trong việc cải thiện môi trường kinh doanh, cắt giảm chi phí và hỗ trợ doanh nghiệp”.

Chuyên gia 1 giữ vai trò trưởng nhóm nghiên cứu, chịu trách nhiệm điều phối thực hiện báo cáo nghiên cứu chung; bốn chuyên gia còn lại (gồm chuyên gia 2, chuyên gia 3 và chuyên gia 4) thực hiện các báo cáo chuyên đề và phối hợp với trưởng nhóm (chuyên gia 1) thực hiện báo cáo nghiên cứu chung về “Nhận diện kết quả, vấn đề và kiến nghị cải cách môi trường kinh doanh”.

4. Các hoạt động, sản phẩm bàn giao và thời gian.

4.1. Sản phẩm

- Bàn giao Dự thảo các báo cáo trước ngày 05/10/2020.
- Báo cáo cuối cùng: Hoàn thiện, tiếp thu các ý kiến trong quá trình tham vấn và nộp báo cáo cuối cùng trước ngày 30/10/2020.
- Tất cả các báo cáo phải được nộp cho Văn phòng Chương trình Aus4Reform dưới cả hai hình thức bản cứng (hard-copy) và bản mềm (soft-copy) theo định dạng PDF hoặc WORD.

4.2. Đầu vào

Thời gian làm việc của chuyên gia tư vấn tối đa là 30 ngày làm việc.

4.3. Chỉ dẫn

- Các chuyên gia tư vấn sẽ chịu trách nhiệm trước Giám đốc Chương trình Aus4Reform. Ban quản lý Dự án sẽ hỗ trợ chuyên gia tư vấn.

- Việc sử dụng các tài liệu, kết quả nghiên cứu cho các mục đích khác không thuộc phạm vi hoạt động cần được sự chấp thuận bằng văn bản của Dự án.

5. Yêu cầu đối với chuyên gia tư vấn trong nước

- Chuyên gia cần:

- Tốt nghiệp đại học chuyên ngành luật, kinh tế, kinh tế phát triển hoặc những ngành khác có liên quan (có bằng Thạc sỹ hoặc Tiến sỹ là lợi thế).
- Có ít nhất 05 năm kinh nghiệm nghiên cứu, phân tích trong các lĩnh vực liên quan đến môi trường kinh doanh, năng lực cạnh tranh
- Có kiến thức về phân tích và nghiên cứu chính sách kinh tế.
- Am hiểu pháp luật về kinh doanh ở Việt Nam.
- Có khả năng sử dụng ít nhất một ngoại ngữ thông dụng để tra cứu, tham khảo tài liệu nước ngoài.
- Có tinh thần làm việc trung thực, nghiêm túc, chuyên nghiệp.
- Chuyên gia chịu trách nhiệm:
 - Soạn thảo các thông tin liên quan và chuẩn bị dự thảo báo cáo.
 - Gặp gỡ với các đối tác có liên quan.
 - Tư vấn với CIEM về một số vấn đề liên quan
 - Tổng hợp các báo cáo và tiếp thu các ý kiến góp ý.

6. Hồ sơ yêu cầu đối với chuyên gia tư vấn trong nước

- Lý lịch khoa học của chuyên gia tư vấn;

- Chi tiết liên hệ của chuyên gia tư vấn.

Các ứng viên quan tâm xin mời nộp hồ sơ tới:

Chương trình Australia hỗ trợ cải cách kinh tế Việt Nam (AUS4REFORM)

68 Phan Đình Phùng, Hà Nội, Việt Nam

Email: yenhh@mpi.gov.vn

Tel: 0803670 Fax: (84) 4 38456795

Thời hạn nộp hồ sơ: trước ngày 15/6/2020.